

JĘZYK POLSKI

KLASA IV

WYMAGANIA EDUKACYJNE 2017/18

Program nauczania języka polskiego realizowany w ujęciu historycznoliterackim z uwzględnieniem kontynuacji i nawiązań obejmuje następujące epoki:

okres wojny, powojenny, współczesność

- Prądy, kierunki, style, pokolenia epoki
- Tadeusz Borowski – opowiadania z tomu *Pożegnanie z Marią: Proszę państwa do gazu, U nas w Auschwitzu*
- Gustaw Herling-Grudziński – *Inny świat*
- Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Różewicz, Zbigniew Herbert, Czesław Miłosz, Wisława Szymborska, Stanisław Barańczak – wybrane wiersze
- Sławomir Mrożek – *Tango*
- Albert Camus – *Dżuma*
- George Orwell – *Rok 1984*
- Małgorzata Masłowska – *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwonym* lub dramat *Między nami jest dobrze*.

Zagadnienia językowe:

- komunikacja językowa i funkcje tekstów (powtórzenie i rozszerzenie)
- nowomowa, perswazja i manipulacja.
- językowy obraz świata język polski w Internecie
- najnowsze zjawiska w języku polskim
- język wartości i język wartościowania
- świadomość językowa

Formy wypowiedzi doskonalone w czteroletnim cyklu nauczania:

Streszczenie, notatka, plan, konspekt, referat, charakterystyka bohatera, recenzja, rozprawka, interpretacja wiersza lub innego tekstu kultury, interpretacja porównawcza, wypowiedź ustna na zadany temat.

Umiejętności doskonalone w czteroletnim cyklu nauczania:

Rozumienie czytanego tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego, publicystycznego; uczestniczenie w dyskusji, argumentowanie własnego stanowiska.

Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne

ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna ramy czasowe omawianych epok
- potrafi przyporządkować utwory do odpowiednich autorów i epok oraz autorów do epok, prądów i ugrupowań
- określa gatunki omawianych utworów
- rozpoznaje najistotniejsze środki stylistyczne utworów omawianych epok
- objaśnia pojęcia związane z kulturą epoki
- zna idee epoki

- wskazuje cechy prądów epoki
- określa główne wątki omawianych utworów oraz poruszane w utworze problemy
- charakteryzuje bohaterów omawianych utworów
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy
- sporządza notatki
- przekazuje efekty swojej pracy na lekcjach i w domu w komunikatywny sposób.

ocena dostateczna

Tak jak na dopuszczającą oraz

uczeń:

- wykazuje się znajomością utworu oznaczonego gwiazdką
- wskazuje podstawowe cechy gatunkowe omawianych utworów
- wiąże fakty literackie z odpowiednimi wydarzeniami historycznymi
- wskazuje związki omawianych epok z wcześniejszymi
- wskazuje motywy literackie i ich funkcje w utworze
- rozumie funkcje kreacji bohatera w utworze
- charakteryzuje prądy artystyczne, hasła programowe oraz idee poszczególnych epok odwołując się do omawianych utworów
- charakteryzuje wizję świata i człowieka, odwołując się do omawianych utworów
- potrafi omówić tematykę i problematykę poznanych na lekcjach utworów
- wskazuje charakterystyczne cechy języka i stylu utworów literackich omawianych epok
- rozpoznaje stylizację i określa jej funkcje w utworze.
- rozpoznaje tragizm, komizm, ironię i groteskę (w zależności od omawianych dzieł)
- podejmuje samodzielne próby interpretacji utworów lirycznych i pisania rozprawki
- formułuje tezę, odróżnia argumenty od przykładów (dowodów)
- podejmuje próby włączania się do dyskusji.

ocena dobra

Tak jak na ocenę dostateczną oraz

uczeń:

- wykazuje się znajomością utworu oznaczonego gwiazdką i innych omawianych na lekcjach dzieł literackich
- wskazuje związki omawianych dzieł literackich z wydarzeniami historycznymi, biografią autora, kulturą i sztuką oraz filozofią epoki
- porównuje kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka, odwołując się do utworów literackich
- ocenia bohaterów literackich, uwzględniając kwestie psychologiczne, moralne społeczne i inne (w zależności od problematyki omawianego utworu)
- charakteryzuje typowe dla danej epoki koncepcje artysty i zadań sztuki, odwołując się do utworów literackich
- tworzy własne teksty w formie ustnej i pisemnej na określony temat, stosując obowiązujące zasady, np. rozprawkę, recenzję
- analizuje i interpretuje typowe dla danego autora lub prądu utwory
- rozumie związki kompozycji i języka utworu z jego problematyką
- omawia poznane na lekcjach zagadnienia językowe

ocena bardzo dobra

Tak jak na ocenę dobrą oraz

uczeń:

- wykazuje się opanowaniem na pamięć wskazanych utworów i fragmentów utworów, posługuje się cytatami
- przedstawia ewolucje bohatera literackiego gatunków literackich, odwołując się do tekstów
- rozpoznaje sposób i funkcję nawiązań w dziele (literackim i sztukach wizualnych) do tradycji.
- porównuje dzieła literackie
- rozumie istotę adaptacji i korespondencji sztuk
- samodzielnie analizuje i interpretuje utwory literackie; tworzy teksty dotyczące analizy i interpretacji dzieła oraz analizy i interpretacji porównawczej
- posługuje się terminologią historyczną- i teoretycznoliteracką
- rozpoznaje przenośne znaczenie dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)
- interpretuje dzieła z innych dziedzin sztuki, wykazując się znajomością specyfiki języka
- odwołuje się do opinii znawców sztuki (historyków literatury, krytyków lub filozofów) dla uzasadnienia własnego stanowiska
- potrafi samodzielnie gromadzić materiał, porządkować go i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych lub w pisaniu referatu
- dokonuje syntezy twórczości literackiej (epoki, autora)
- wykorzystuje wiedzę z nauki o języku do omawiania i oceny zjawisk językowych dawnej i współczesnej polszczyzny.

ocena celująca

Tak jak na ocenę bardzo dobrą oraz

uczeń:

- prezentuje wiedzę spoza programu (samodzielnie zdobytą) i funkcjonalnie ją wykorzystuje,
- stawia hipotezy badawcze,
- w interpretacji utwory odwołuje się do różnorodnych kontekstów,
- prezentuje indywidualne przemyślenia (interpretacje) związane z odbiorem dzieł sztuki (w tym: literatury)

W ocenie osiągnięć szkolnych ucznia będą brane pod uwagę dodatkowe kryteria:

- odpowiedzi ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i przygotowanie do lekcji
- umiejętność korzystania z podręcznika i tekstu lektury
- aktywność na lekcji
- testy sprawdzające wiadomości i znajomość lektur
- pisemne prace klasowe i domowe na tematy otwarte
- samodzielnie opracowany materiał, np. referat, zebrane informacje na zadany temat
- wygłaszanie tekstu z pamięci
- systematyczność sporządzanych notatek.

Zapoznałam(lem) się z wymaganiami edukacyjnymi: